Versor, Johannes: Dicta super septem tractatus Petri Hispani (cum textu)
[Strassburg: Johann Prüss, about 1489-93], 1489-93 Seite 145

dicat de diffinito q̄z de diffinitione in ordine ad ipm respondentē. sed si econtra in ordine ad respondentez antecedēs sit notius ꝯsequēte. tūc ibi est locus dyalecticus. quia in loco dyaletico nō oportet sꝑ ꝓcedere a notioribꝫ simplr. sed a notioribꝫ respondenti. nec ē inconueniēs ꝙ in eodē argumento respectu diuersoꝝ rñdentiū sumit locus dyalecticus. ꝛ petitio principij ſm qꝫ antecedens vni erit notius. ꝛ ꝯsequens alteri.

Ad terciū dicit. ꝙ si in illa ratōne ostendat conclusio sequi ꝓpter habitudinē ipoꝝ principioꝝ hoīs. scꝫ aīal rōnale ad illam passionē que est risibile ibi ē bona demonstratio. ꝛ ostendit passio subiecti ꝑ propria principia eius. Sed si ostendat illa cōclusio ꝑ virtute habitudinis diffōis inq̄ꝫtū diffō respectu diffiniti. vt illa habitudo fundat in illa intentione cōi diffinitionis ibi est locus dyaletic9. Ad q̄rtū dr̄. ꝙ lꝫ a diffinitione ad diffinitum ꝛ econtra sit eadem habitudo materialr est tamen diuersa formalr inq̄ꝫtū sumitur virtus ꝓbatiua in diffinitōne. ꝛ inq̄ꝫtū virtus ꝓbatiua in diffinito. Ad quintū dicit. ꝙ licet in illis que dicūt causalitatē finis. a fine fiet denoiatio. nō tamē in his que dicunt causalitatē efficientis. sed ibi sumit denoiatio ab efficiente. Modo locus dicit causalitatē efficientis. ꝛ illud efficiēs est termin9 inferens. ideo locus denoiat a termino inferente. ꝛ nō a tercio illato

Escriptio est oīo significans esse rei ꝑ accidentalia. vt aīal risibile est descriptio hoīs. vel sic. Descriptio est oīo constās ex genere ꝛ ꝓprio. vt aīal risibile. Locus a descriptione est habitudo descriptōnis ad descriptū. Et continet quatuor argumenta ꝛ quatuor maximas. sicut locus a diffinitiōe. ꝛ formant hꝫ eodē modo argumneta ꝛ maxime sicut ibi. nisi ꝙ ibi ponit diffinitio ꝛ diffinitū. hic ꝓ descriptio ꝛ descriptum ponitur.

Postq̄z autor deteriauit de loco a diffinitōne et a diffinito. hic ꝯñr deteriat de loco a descriptōne ꝛ descripto. primo diffiniēs descriptōem dicit. Descriptō est oīo quid est esse rei ſcans ꝑ accidentalia. ꝛ dicitur oīo qꝛ descriptio componit ex pluribus. q̄ꝝ vnū ꝯtrahit aliud. ꝛ est quoddā cōplexū. vt aīal risibile. ꝛ oratio ponit loco generis diffiniti. Deinde ponit esse rei ꝑ accidētalia. ad drn̄tiā diffōis que ſt esse rei ꝑ essentialia. Et rō hui9 pōt esse. qꝛ illud qꝫ ſcat esse rei ꝑ ea q̄ ꝯsequunt̄ens in specie cōpletū explicat ipm ꝑ accidētalia. cū oīa ꝯñtia cōpletū esse in specie sūt accidentalia. sed descriptio est hmōi. ergo descriptio explicat esse rei ꝑ accidentalia. ergo ꝛc̄. ¶ Sciendū primo ꝙ duplicia sunt accidentia. quedā sunt cōia que ꝯsequunt̄ principia indiuidui. Alia sunt ꝓpria que cōsequunt̄ principia speciei. Descriptio aūt debet dari ꝑ accidentia ꝓpria ꝛ nō debet dari ꝑ cōia. nisi inq̄ꝫtū pl̄a accidentia cōia accipiunt loco vni9 ꝓprij ſm quod vtrunq̄ꝫ restringit alterū ꝛ ꝑ hoc faciūt vnū ꝯuertibile cū diffinito. vt gressibile ꝛ bipes est ꝯuertibile cū hoīe eo qꝫ vnuꝫ ꝯtrahit ad alteꝝ. ꝛ econtra. ꝛ ideo illud aggregatum equiualet vni actui ꝓprio. q̄uis ibi sint plura accidētia. ꝛ sic debet intelligi ꝙ descriptio ſcat esse rei ꝑ accidentia ꝓpria. vel cōia appropriata. vel meli9 dicit ꝑ accidentalia. q̄z ꝑ accidentia. qꝛ q̄ñq̄ꝫ descriptio dat ꝑ inferiora superioris. ꝛ q̄ñq̄ꝫ ꝑ modos essendi que nō sunt pura accidentia. sed dicunt accidentalia. qꝛ habēt modū accidentiū. ¶ Sciendū scdo ꝙ descriptio aliter sic diffinit est oīo constans ex genere ꝛ ꝓprio. vt aīal risibile est descriptio hoīs. ꝛ includit genus ꝛ ꝓpriū ꝛc9.

Aliter aūt ponit genus in diffōe ꝛ in descriptōe. qꝛ genus ꝯsideratū vt est principiū essentiale ꝛ formale speciei ponit in diffōne quidditatiua. Sed genus consideratū vt est causa efficiens ꝓprij qꝫ fluit ex genere ponit in descriptōne. ꝛ capit duplr descriptio. Uno modo generalr ꝓ quacunq̄ꝫ oīone que explicat esse rei ꝑ accidentalia. siue sint ꝓpria siue appropriata. siue sint cause extrinsece diffiniti. ex quibꝫ fit diffinitio causalr. ꝛ sic diffinit prima ꝯ̄ui diffōne. Alio modo capit solū ꝓ illo quod fit ex genere ꝛ actu ꝓprio. ꝛ hoc modo descriptio capit in scda diffōne. ideo diuersimode dātur de ipa iste diffōnes. ¶ Sciendū est tercio. ꝙ descriptō facit locū a sba. qꝛ dicit idem essentialr ꝛ ꝯuertibiliter cū descripto. ꝛ quicq̄d verificat de vno ꝛ de alio. ꝛ etiā de quocunq̄ꝫ verificat descriptio ꝛ descriptū. ꝛ ecōtra ꝓpter conuertibilitatē eoꝝ. ꝛ lꝫ descriptio explicet esse rei ꝑ accidentalia. que ꝯcomitant sbam rei. tñ ipsa accipit ꝛ supponit ꝓ eadē essentia cū suo descripto. vt dicendo aīal risibile currit. ibi aīal risibile supponit ꝓ eisdem suppositis. ꝛ ꝓ eodem in substantia sic homo ideo ipsa facit locū a substantia. ¶ Sciendū quarto. ꝙ locus a descriptōne est habitudo descriptōis ad descriptū. que quidē habitudo est ꝯuertibilis ꝛ tenet q̄tuor argumenta ꝛ quatuor maximas primo subijciendo descriptionē affirmatiue Scdo ꝑdicando affirmatiue. Tercio subijciendo negatiue. Quarto ꝑdicādo negatiue. Exempla ꝛ maxime accipiunt sicut in loco a diffinitōne solū mutando diffinitōez in descriptiōez ꝛ diffinitū in descriptū. Sed locus a descripto est habitudo descriptōis ad descriptū. ꝛ tenet quadruplicit sicut ꝑcedens ꝛ eodē modo formant argumēta ꝛ maxime eius sicut in loco a diffinito. Contra precipta arguit primo sic. Si descriptio diffiniret hoc eēt ꝑ aliam descriptionē cū nō habeat diffōem quidditatiuā ꝛ iteꝝ illa descriptio ꝑ aliam. ꝛ sic de alijs. ꝛ sic esset ꝓcessus in infinitū. quod est incōueniens. ḡ descriptio nō diffinit. Scdo sic. Illud qꝫ ſcat accidentia rei non ſcat esse rei sed descriptio que dat solū ꝑ accidentia tm̄ significat accidentia rei. ergo male dr̄ ꝙ significat esse. Tercio sic. Omis descriptio debet dari ꝑ accidentalia sed genus ꝛ ꝓpriū ambo sunt essentialia speciei. quia genus est de essentia speciei. ꝛ ꝓpriū imediate consequit essentiā speciei. ergo nulla descriptio debet dari ꝑ genus ꝛ ꝓpriū. Quarto sic. Homo est aīal risibile. ergo homo nō est lapis. est habitudo descriptionis ad descriptum. ꝛ econtra. ꝛ tamen ibi non est locus a descriptione. sed a disperatis. ergo contra diffinitōem illoꝝ locorum. Quinto sic. Nō sequit animal risibile componit ex genere ꝛ ꝓprio. ergo homo ꝛc̄. ꝛ tamē est locus a descriptione. ergo locus a descriptione nō tenet subijciendo descriptionem affirmatiue. Ad primū dicit. ꝙ descriptio sub illa intētione incompleta diffinit ꝑ diffinitionē descriptiuam